

Nunavut Tunngavik Inc.

Hivunighitjutait Illaliothyughak tatvuna Uqausirngaq Maligakmut

1.0 Pitjutaoyok

- a. Hapkua Hivunighitjutait pitjutaoyot ikkayotaoyoghanik hapkuninga ihuaghaotikhaitnik hapkua Uqausirngaq Manighagiyaoyokhat. Una Uqausirngaq Manighagiyaoyokhak ikkayotaoniaktok havagiyaoyomayonik pivaliotikhaitnik nunaliitni, aviktoghimayomi hilatanilo aviktoghimayot havagiyaoyomayot. Una Uqausirngaq Manigaghiyaoniaktok togaaghimayot pivaliotikhaitnik Inuktut ukkaohiitnik ikkayotaoluni Nunavummiut Inuit uttiktitjutighaitnik, tammaktailitjutighaitnik, havagiyaoyoghaniklo ukkaohiitnik Inuktut illuani hilatanilo Nunavut.

2.0 Uktugungnaktot Toghiktutinik

- a. Tahapkua uktotighanik toghiktotikhanik piyungnaktot ihomagiyaolotik hivuliotjaolutik manighaghanik tatvanga Uqausirngaq Manighanik:
 - i. Una Nunavummiutak Inuk attiliokataohimayot tatvani *Nunavut Angikutatni uvalunin amihuyut Nunavummiutat* Inuit attiliokataohimayot *Nunavut Angikutatni*
 - ii. Inuit maniliokutikangituni timioyuni ilaoyot **iluani** Nunavut pihimayut:
 - 1) Nunavummiutak Inuknik attiliokataohimayot Nunavut Angikutatni illaokataokpata amigaiknighaoyonik Katimayioyonik;
 - 2) Amigaiknighaoyot katimayigiyait havaktigiyaitlo Nunavummiutaokpata Inuit attiliokataohimayot Nunavut Angikutatni nunakaktot Nunavumi; uvalunin
 - 3) Nunavummiutaokpata Inuit atoklugo una *Nunavut Angikutat amigaiknighaoyot hapkua ikkayoktait.*
 - a. Inuit maniliokutikangitot timigiyait **hilatani** Nunavut pitjutikaktot:
 - 1) Nunavummiutat Inuit attiliokataohimayot Nunavut Angikutatni amigaiknikhaoyot katimayioyot;
 - 2) Amigaiknikhaoyot katimayioyot havaktiitlo Nunavummiutaokpata Inuit attiliokataohimayot tatvani Nunavut Angikutatni nunakakata tahamani Nunavumi; uvalunin

- 3) Nunavummiutat Inuit attiliokataohimayot tatvani Nunavut Angikutat amigaiknikhaokpata hapkua ikkayoktait.
- 4) Tahapkua uktogungnaktot ihomagiyaoyungnaktot toghiktotit manighaghanik tatvanga Uqausirngaq Manighanik:
 - b. Nunavummiutat Inuit manilioktuni timioyoni (toghiktotikaktot havaghaita manighaghaitnik) amigaiknikhaokpata nanminikakataoyot Nunavummiutat Inuit attiliokataohimayot Nunavut Angikutatni
 - c. Hamlatkut iluanitot Nunavumi
 - d. Maniliokutikangitot Nunakakaktot timioyot hilataniitot, pikatikakata Nunavummiutatnik Inuknik attiliokataohimayot tatvani Nunavut Angikutatni amigaiknikhaokpata hapkua ikkayoktait
 - e. Iliitagiyaohimayot kanatamiut Inuit timioyot ikkayoktigiyaat NTI-kut tatvalu/uvalunin Aviktoghimayoni Inuit Katuyikatigit ihuaghainiakata ikkayokatiginikut havakhanik ikkayotaoniakata Nunavummiutanik Inuknik attiliokataohimayonik Nunavut Angikutatni.
- 1) Ukkua Inuktut Havaghitaohimayot Katimayigalaat ihomagiyungnakmiyaat hapkua allaat timioyot ihomaghutigilugit tahapkua toghiktotit havagiyomayait pitjutaoyungnakata ikkayotaotit pivaliotikhaitnik Inuktut ikkayotaotit Nunavummiutatnik Inuknik uttikiffakutikhaitnik, tammaktaitjutikhaitnik, ihuaghaotikhaitnik Inuktut ukkaohitnik iloani hillatanilo Nunavut.

3.0 Namagiyaoyut Akkiliktotighat

- a. Namagiyaoyot akkiliktotit pitjutaoyagiakatot havagiyaoniaktonik hapkuninga toghiktotit havaghanik/hulilokakutinik illalioitlogitlo tahapkua:
 - i. Manikhagiyaghaitnik ikkayohiakutikhaitalo havaktot,
 - ii. Namagiyaoniaktot atoktaoniakata, katimatjutaokataktot, ikkayohiakutit manikhagiyait pikataotitlogit ilihaitjutit/hulilokakutiniklo,
 - iii. Aullaktaotit tingmitjutikutlo
 - iv. ilihaitjutit,
 - v. katimatjutit,
 - vi. atoktamingnik akkiliktotit/kulliktotit,
 - vii. numiktikutit tohaktitjutitlo,
 - viii. ayungitot/ukkaotjiyoyot/Inniknigit manighagiyakhait,
 - ix. ihuakutinik atoktaoyot/ikkayotit/niovgotit,

- x. akkiliktotait pitjutaoyot tohaktitjutinik kagitaoyakut, illalilotilogit niovgotit ilingaitaotit ihuakutaitnik kagitaoyakukutinik,
- xi. aolakutighaitnik akkiliktotaita hapkua Nunakakaktot timioyot havakaktunik ikkayotikhanik uttitiffakutikhaitnik, tammaktailitjutihaitnik, hakkugikhivaliotikhaitnik, tahapkua Nunakakakatot ukkauhiitnik,
- xii. mikkiyunik ilingaiyaotikhanik pitjutaoyonik tohaktitjutikhaitnik ukkaohiitnik hulilokakutikhanik, uvalunin
- xiii. havagiyaoyot akkiliktotikhaitnik kiklikaklugit 15 %-nik kitihimayot angiktaohimayot manighagiyaoyot. Havagiyaoyot akkiliktotait pitjutaoyagiakaktot havagiyaita toghiktotaoyot havagiyaita/hulilokakutaitlo.

b. Angiktaolaitot hapkua akkiliktotit hapkua:

- i. Akkituyot igluliokutit angiyot ilingaiyaotikhat,
- ii. Manighagiyakhait akkiliktotaitlo katimatjutaita Katimayit havakviolet aolatjutaitnik,
- iii. Aolakutikhait aolatjutighaitalo akkiliktotikhait maniliokut timioyot, ikkayotaoyotlo ihuakhaotikhait iliitkuhiktotinin/ayungitotlo hannayiolet,
- iv. Maniit totkumayaoyot/hunanutlo akkiliktotikhait,uvalunin
- v. Attogakaktot akkiliktotikhaitnik.

4.0 Namagiyaoyut Havagiyaoyoghat

a. Havagiyaoniaktot piyagiakaktot ikkayotaolotiklo tahapkuninga havaghanik hivulilotilogit:

- 1) Inuktut Pivalialikinik Hannaoyakniklo
- 2) Inuktut Ilihainik
- 3) Inuktut Ukkaohiitnik Ilihainik
- 4) Inuktut Nunaliitni Nallauhikinik
- 5) Inuktut Ukkauhiitnik Unipkalioknik
- ii. Illalitiyungnaktot kiklikakhimaitomik hulilokakutighanik ikkayotaoyonik uttitiffakutikhanik, tammaktailitjutighanik,atoghimaakutikhanik hakkugikhivaliotikhaitniklo Inuktut:
 - 1) uttiktafaakutikhanik, tohaktihimakutikhanik, tammaktailitjutikhanik, atoghimaakutikhanik, hakkugikhivaliotikhaniklo Inuktut,
 - 2) ihuaghainik tohaktitakatanik nallaotikukutikhanik,tiiviikutlo,havaktighakhiokluni,
 - 3) ihuaghainik katimatjutikhanik,

- 4) tohaktitakataknik ihuaghaikatakunilo, uvalunin
- 5) naunaiyailuni, takkugiluni, havakakunilo nunaliitni naunaiyaotaitnik.

5.0 Tohiktotighaita Atoktaoyughat

- a. NTI-kut tohaktitiniaktot tahapkuninga toghiktotaohimayonik aipagugaikpat September-mi nungutani manigagiyaohimayot ukkiumi.
- b. Ikkayoktoiyot manighagiyaoyoghanik tatvanga Uqausirngaq Manighakhanit, ikkayohiakutighat manikatoakata toghiktotait kiklikaklogit December 1-mi aipagugaikpat ihomagiyaoyoghanik manighakvighaita ukkiumi.
- c. Ikkayoktoiyot tunnihiyagiakaktok toghiktotitik manihakhanik.
- d. Ukkua NTI-kut Inulikinikut Iliitkuhilikiyiitkutlo Havakviat (SCD-kut) havagiyait tahapkua:
 - i. Ihuaghaiyoyot toghiktotaoyonik illalioitvlugo una toghiktotit titigait,
 - ii. Hatkiomayat hapkua toghiktotit titigait hapkununga ikkayoktioyunot, tatvalu
 - iii. Tohaktikataklogit ikkayoktioyomaniaktot tahapkua manighakhait toghiktotaoyot angiktaohimalikata.
- e. Toghiktotit takkuktaokatakniaktot ataohiaklugit aipagugaikpat.
 - i. NTI-kut tohaktitjutiginiaktait innikhimayot namagiyaoyot toghiktotaoyot tatvunga Havaghitaohimayot Katimayigalaatnun kitigagaikpat tatkihkiot January-mi.
 - ii. Ukkua Havaghitaohimayot Katimayigalaat katimaniaktot kagitaoyakut uvalunin katimayaktoklogit tatkihkiotimi February-mi ihivgiologit ihomaghutigilogit tahapkua toghiktotaoyot.
- f. Ukkua Havaghitaohimayot Katimayigalaat ihuaghaiyungnaktot hapkuninga kakugo kaffiniklo toghiktotitik takkukniaktot havagiyatit amigakata.

6.0 Manighagiyaoyughat

- a. Una titigakhimayot naunaipkutat nainaghimayok hapkuninga hatkiomayot manighagiyaoyoghat nungotani manighagiyaoghaita ukkiumi.

<i>Ukkiut Manighakviit</i>	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Aipagugangat Manigagiyaghait	\$3,293,456.00	\$3,899,851.00	\$3,293,456.00	\$3,293,456.00
Kititlugit	\$13,780,219.00			

- b. Kititaohimayot ikkayohiakutikhat tamaitnit toghikviohimayonit (kavamatokatunit, aviktoghimayonit, nunatlannit, hamlatkunit) avatkuhimalaitot 100 % kititaohimayot toghiktotaohimayot havaghaita/hulilokagutaita akkiliktotait.
- c. Toghiktotaoyot manighaghanik avatkuhimayonik \$1M atauhikmi manighakviata ukkiumi namagiyaoyot tahapkunanga Havaghitaohimayot Katimayigalaatnit ihivgioktaoniaktot NTI-kut Katimayit-kunin katimaffalikhigomik.
- d. Ihomagilugo una \$1M toghiktotaita kikligat, aipagugikataktut-ukkiut toghiktotit kiklikaklugit pingahunik (3) ukkiunik togaagunngaktat tatvunga SMC-kunut ihomaghutiginiaktat ukkua Havaghitaohimayot Katimayigalaat.

7.0 Atoktaoyoghat

- a. Ukkua Havaghitaohimayot Katimayigalaat ihomaginiaktait tahapkua takkuklugit kanogininganik tamaita toghiktotaoyot aniktaoyoghat tahapkunanga Havaghitaohimayot Katimayigalaat SMC-kunit:
 - i. Kanok hakkugingninganik toghiktotaoyot ikkayotighat uttiktitjutikhaitnik, tammaktailitjutighaitnik atoghimakutighatinik ukkauhiitnik Inuktut.
 - ii. Aolavaaliothaitnik avatingnut hapkua toghiktotaoyot tahapkunanga ihomagiyaoloaktonik oiguani4a.
 - iii. Aolavaaliothaitnik avatingnut hapkua toghiktotaoyot humilikak aviktoghimayomi ihomagilugit ikkayotighait tamaita ukkauhiit.
 - iv. Ukkua Havaghitaohimayot Katimayigalaat togaaghimaniaktait ikkayotaoyot hilatanit aviktoghimayot tahapkunina Nunavummiutat Inuit attiliokataohimayot tatvani *Nunavut Angikutani*.
 - v. Kanogininganik tahapkua toghiktotaoyot.
 - vi. Kinguani namagiyaohimayot hatkiktaohimayot toghiktotaoyot.
 - vii. Tahapkua havagiyaohimayot Nunavummiut Inuit attiliokataohimayot tatvani *Nunavut Angikutani takkuklugit* hapkua toghiktotaohimayot havaghat.
 - viii. Atoktailingahuaklogit ajikuhiokhimayot manighagiyaoniaktot.

8.0 Unipkagiyagiakaktait Takkukutighaitlo

- a. Una ikkayohiakutunik angikutkutat ukkua toghiktoiyut NTI-kutlo tatvani Uqausirngaq Manighagiyaitni naunaipkutikagiakaktok tamatkihimayonik unipkagiyaitnik, takkukutunik naunaiyaotikhaitalo atoktaoyoghanik. Illalioitlugit kihiani tahapkuanginaongitonik naunaitiaghimayonik manighagiyayonik havagiyaitniklo unipkangitnik.